

Mændenes Hjem historie i korte træk

1893-1910

Mændenes Hjem er en del af organisationen Missionen blandt Hjemløse. Missionen blandt Hjemløse startede sin virksomhed i 1893. Skolebestyrer N. Bang startede den 25. oktober 1883 "Møder for hjemløse mænd". 25/10-1893 regnes som organisationens begyndelse. I 1896 dannedes organisationen formelt under navnet "Faldne Mænds Redning". Allerede i 1898 ændrede organisationen navn til "Missionen blandt Hjemløse Mænd i København". Der afholdtes opbyggelige møder for hjemløse, og i årene frem til 1909 havde organisationen forskellige sovesteder og arbejdsmuligheder for hjemløse.

I 1909-10 købte, ombyggede og indrettede Missionen blandt Hjemløse det første Mændenes Hjem i en ejendom i Eskildsgade 17 på Vesterbro i København. Her indrettede man en sovesal for hjemløse mænd. I 1923 købte Missionen blandt Hjemløse naboejendommen Eskildsgade 19-21. I Eskildsgade 19-21 indrettede man et herberg med 2 og 4 sengs værelser. I et tidligere værtshus indrettede man et spisehus for hjemløse.

Missionen blandt Hjemløse placerede Mændenes Hjem i et af Københavns mest befolkede og tættest bebyggede, slumområder. I årene 1870 til 1900 blev bydelen omdannet fra mark, strand og landevej til et Vesterbro med 4 og 5 etages huse og ofte med både anden og tredje baggård. I bydelen boede mange fattige og hjemløse. Bydelens befolkning var arbejdere og arbejdsløse. På hovedstrøget Vesterbrogade, og på Halmtorvet, boede en del købmænd og handelsfolk. Der var mange børnefamilier i bydelen. Gadelivet var rigt. Der fandtes et væld af børn og voksne i gadebilledet og der var, både på hovedstrøg og sidegader, et stort antal butikker og værtshuse. Mændenes Hjem tog sig af bydelens tabere. På den tid var det ofte mænd uden arbejde og uden bolig, eller mennesker som havde mistet alt på bydelens værtshuse.

Opgørelser fra Missionen blandt Hjemløses tidlige blade viser at mange unge fra provinsen søgte til byen i håb om at få arbejde men endte på Mændenes Hjem.

1911-1990

Fra 1910 til 1960 lå Mændenes Hjem i Eskildsgade 17-21. Bygningerne blev dog utidssvarende, gamle og saneringsmodne. Missionen blandt Hjemløse købte i 1953 grunden Lille Istedgade 2 af Københavns Kommune med det formål at bygge et nyt moderne herberg. Den 25. oktober 1960 indviedes Mændenes Hjem med sin nuværende placering. Samtidig med flytningen til Lille Istedgade skete der en omlægning af arbejdet. For at kunne opnå den nødvendige statsstøtte til driften måtte man forpligte sig til at forsøge at resocialisere beboerne. Dette arbejde krævede mere tid og derfor flere medarbejdere. Ved indvielsen af Mændenes Hjem var der plads til 137 mænd i tre-sengs værelser.

Kravene til Mændenes Hjem ændrede sig. I lov om social bistand § 105-111 blev arbejdet fastlagt med årlige offentlige tilskud. I 1976 blev samarbejdet mellem Mændenes Hjem og Københavns Kommune formaliseret igennem en driftsoverenskomst.

Op gennem årene udvidede Missionen blandt Hjemløse sit arbejde. I 1973 overtog man Kollegiet på Gammel Køge Landevej. I 1982 købte Missionen blandt Hjemløse grunden Lille Istedgade 4 med henblik på at udvide Mændenes Hjem.

I 80'erne nednormerede Mændenes Hjem antallet af pladser til 93. I dag er der plads til 73 i herberget og 8 i bofællesskabet.

I 70'erne og 80'erne ændrede bydelen sig. I Istedgade, fra Københavns Hovedbane til Gasværksvej, dukkede et stort antal pornobutikker op. Prostitutionen blev mere åbenlys i gaden. Bydelen udviklede sig til et samlingssted for mange af byens stofmisbrugere. Mest kendt var "Det skarpe

hjørne", hvor mange stofmisbrugere mødte hinanden dagligt for at få stoffer.

De første saneringer af Vesterbro begyndte. Baggårdene i mange af sidegaderne, f. eks Absalonsgade og Saxogade, blev revet ned. Befolkningstallet faldt, og beboersammensætningen ændrede sig samtidig. Beboerne var ofte mennesker på overførselsindkomst, studerende, indvandrere, arbejdsløse og færre arbejdere.

I takt med at samfundet ændrede sig, ændrede problemerne hos beboerne på Mændenes Hjem sig også. I denne periode fik Mændenes hjem de første beboere med stofmisbrugsproblemer. Mændenes Hjem så de første indvandrere fra ikke-nordiske lande. Størstedelen af Mændenes Hjem beboere var stadig mennesker med alkoholproblemer. En del af dem boede på Mændenes Hjem i mange år.

1991-1999

Missionen blandt Hjemløse udviklede i 90erne sit arbejde til ikke kun at omfatte større hjemløseinstitutioner. Missionen blandt Hjemløse genoptog sit "Opsøgende arbejde på Vesterbro", og udvidede det til Sydvestkvarteret, hvor der var øgede sociale problemer. Missionen blandt Hjemløse åbnede i 1990 "Værestedet Amadeus", i 1993 "Værestedet Pegasus" og i 1994 "Føllet". Mændenes Hjem oplevede store ændringer i arbejdet i 90erne. Institutionen målrettede sit arbejde på at udsluse beboerne til egen bolig. De socialpolitiske strømninger gik i retning af at hjemløse skulle have mulighed for at komme ud i egen bolig eller botilbud. Bistandslovens § 105 ændredes og skitserede en mere målrettet udslusningspolitik. I 1998 lægges herberger og forsorgshjem ind under § 94 i Lov om social service.

I perioden 1994-98 er der en stor udslusning af beboere til egen bolig. Nu er den største gruppe af beboere stofmisbrugere. Mange beboere har indvandrer- og flygtningebaggrund.

I selve bygningen Lille Istedgade 2 igangsatte man forskellige aktiveringsprojekter med henblik på at aktivere beboere i en proces for at gøre Mændenes Hjem kønnere og mere tidssvarende.

Ved indgangen til 90erne skete to vigtige ting med konsekvenser for beboerne og for mange andre Vesterbroere. Den ene beslutning var politiets beslutning, om at man ville stresse stofmisbrugere, prostituerede og andre med ophold på Vesterbros gader. Konsekvensen var, at mange udstødte blev jagtet rundt i bydelen, eller ligefrem ud af bydelen. Vesterbros rummelighed ændrede sig.

Københavns Borgerrepræsentation vedtog, i 1990, en handlingsplan for en omfattende byfornyelse af Vesterbro. Mange saneringsmodne huse skulle rives ned, og mange små lejligheder skulle lægges sammen til store lejligheder. Befolkningstallet faldt, og som en følge deraf forsvandt mange butikker.

Stofmiljøet var en stor belastning for bydelens beboere. Beboerne oplevede miljøet som en trussel mod egen sikkerhed. Mange følte en afmagt over at intet blev gjort, hverken af politiet eller behandlingssystemet, for at hjælpe stofmisbrugere.

I 1998 blev tagetagen på Mændenes Hjem omdannet til bofællesskab for psykisk syge med misbrugsproblemer. Der bliver skabt 8 pladser for denne gruppe.

Bofællesskabet får sit eget personale.

Herberget nednormeres med 10 pladser, der bliver lavet om til de 8 bofællesskabspladser.

I Lov om social service ændres det økonomiske grundlag for statslig medfinansiering.

Københavns Kommune ønsker derfor en omstilling af hjemløseområdet i København. Efter denne omstillingsplan skal antallet af pladser mindskes på Mændenes Hjem.

2000-2003

Byfornyelsen slår igennem på Vesterbro. Boligstandarden løftes betragteligt. Nye grupper af beboere flytter ind. Boligmassen er nu overvejende privat. Priserne er steget voldsomt de senere år. I perioden ændrer Mændenes Hjem sig til et mangesidigt socialt tilbud. Herberget nednormeres og der oprettes en bo-enhed for ældre misbrugere i 2001. Herberget har nu 43 pladser. Bo-enheden 15 pladser og det allerede eksisterende bofællesskab 8 pladser. Om natten opretter medarbejderne en velfungerende natcafé for beboere, gadehjæmlede, natteravnne m.m.

I år 2000 oprettes en sygeplejeklinik for hjemløse. Sygeplejen servicerer både beboere på Mændenes Hjem og gadehjæmlede. I 2002 oprettes Kontaktstedet. Kontaktstedet skal opsøge gadehjæmlede og stofmisbrugere på indre Vesterbro med henblik på at få folk i botilbud, i behandling eller yde omsorg overfor denne gruppe.

I 2003 indleder Mændenes Hjem et samarbejde med Sundhedsforvaltningen om uddeling af sprøjter, kanyler og kondomer. Dette er for at forebygge HIV, hepatitis og seksuelt overførte sygdomme i brugergruppen. I 2005 oprettes en frivillig lægetjeneste, som er tilknyttet sygeplejeklinikken 4 gange om ugen om aftenen.

Robert Olsen
Forstander
Mændenes Hjem
Lille Istedgade 2
Tlf. 21 67 89 30
Email. mh@hjemlos.dk
www.maendeneshjem.dk